

04/02/2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda yer alan soruların Ekonomi Bakanı Mustafa ELİTAŞ tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Didem ENGİN

CHP İstanbul Milletvekili

Ülkemizde son yıllarda yaşanan ihracattaki gerileme ne yazık ki 2016 yılında da devam etmektedir. 2014 yılında ihracat 157 milyar dolarken, 2015 yılında 143 milyar dolara gerilemiştir. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nın açıkladığı son ihracat verileri bu gerilemenin devam ettiğini ve ülkemizin ihracatta yaşadığı sorunların ne kadar ciddi boyuta ulaştığını göstermektedir. Bakanlık verilerine göre **2016 yılı Ocak ayında ihracat geçen yılın aynı ayına göre %21.17 azalarak 9 milyar 599 milyon dolara gerilemiştir. Dış ticaret hacmimizde ise %20.25'lik bir daralma görülmektedir.** Son 12 aylık ihracat ise geçen yılın aynı dönemine göre %10.3 düşerek 141 milyar 232 milyon dolara gerilemiştir. Diğer taraftan Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) tarafından açıklanan 2016 yılı Ocak ayı ihracat verileri ise Gümrük ve Ticaret Bakanlığı verilerine kıyasla çok büyük farklılıklar içermektedir. TİM'e göre ihracat Ocak ayında geçen yılın aynı dönemine göre %14.4 düşerek 9 milyar 208 milyon dolar olmuştur. **Kilogram bazında ihracat %1 gerilerken, dolar bazında ihracatın bu kadar yüksek boyutta gerilemesi ise ihracatçılarımızın ürünlerini çok daha ucuza sattığının ve fiyat kırarak ihracat yapmaya çalıştıklarının bir göstergesidir.**

AB ülkelerine ihracattaki gerileme %6.4, Ortadoğu'ya yapılan ihracattaki azalma %25, Afrika'ya ihracatta azalma ise %5.2 oranında olmuştur. Veriler ülke bazında

incelendiğinde de en fazla ihracat yapılan ilk 5 ülke olan Almanya, İngiltere, İtalya, Amerika ve Irak'a yapılan ihracatta da düşüş olduğu gözlenmiştir. Özellikle Irak'a yapılan ihracat %47.9, Rusya'ya yapılan ihracat %46 azalmıştır.

En fazla ihracat yapan ilk 5 kente bakıldığında, Ocak ayında İstanbul'un ihracatının %13.1, Bursa'nın %14.4, Kocaeli'nin %19.6, İzmir'in %4.6, Ankara'nın ihracatının ise %7.4 gerilediği görülmektedir.

Bu veriler ışığında;

1. 11 Ocak 2016 tarihinde açıklanan Orta Vadeli Program'da 2016 yılı ihracat hedefi 155.5 milyar dolar olarak tespit edilmiştir. Ocak ayında yaşanan %21.17'lik ihracat düşüşü sonrasında 2016 yılı hedefine ulaşmak için Ekonomi Bakanlığı tarafından ne gibi somut önlemler ve yeni kararlar alınmıştır?
2. İhracatta yaşanan bu düşüşün gerekçeleri nelerdir? Bu gerekçelerin tespitine yönelik ne gibi çalışmalar yapılmaktadır?
3. TİM verilerine göre Ocak ayında kilogram bazında ihracat %1 gerilerken, dolar bazında ihracatta bu kadar yüksek boyutta gerilemenin olması, ihracatçılarımızın ürünlerini çok daha ucuza sattığının ve fiyat kırarak ihracat yapmaya çalıştıklarının bir göstergesidir. Bu önemli sorunun çözümü için ihracatçılara ne gibi ek destekler ve teşviklerin verilmesi planlanmaktadır?
4. İhracatta ardı ardına yaşanan bu düşüşlerle 2023 Hedefleri'nde yer alan 500 milyar dolarlık ihracat hedefine ulaşmak için nasıl önlemler alınmaktadır?
5. Haziran 2014'ten bugüne petrolün varil fiyatının neredeyse %70 ucuzlamasına rağmen, petrol fiyatlarındaki bu gerileme ülkemizde iç piyasaya yansımamıştır. Dünyada ulaştırma, gıda ve enerji fiyatları gerilerken, ülkemizde tam tersine zam üzerine zam yapılmaktadır. Maliyetlerin artması hem üreticilerimize hem de ihracatçılarımıza olumsuz yansımakta, uluslararası rekabet güçlerini zayıflatmaktadır. Bu konuyu Bakanlar Kurulu'nda gündeme getirdiniz mi? Getirdiyseniz, diğer Bakanlardan ve Başbakan'dan aldığınız yanıt neydi?
6. Dünya Bankası verilerine göre¹ Türkiye'nin ihracatında yüksek teknoloji ürünlerin payı yalnızca %2'dir. Aynı verilere göre örneğin Malezya'da bu oran

¹ <http://data.worldbank.org/indicator/TX.VAL.TECH.MF.ZS>

2427

%44, Fransa'da %26, Almanya'da %16, Macaristan'da %16, Çek Cumhuriyeti'nde %15, Yunanistan'da %8, Endonezya'da %7, Nijerya'da ise %3'tür. Türkiye ise 2011 yılından bu yana %2 bandında seyretmekte, yüksek teknoloji ihracatı açısından beklenen sıçramayı yapamamaktadır. Yüksek teknolojili ürünlerin ihracatındaki bu durağanlığı aşmak için diğer Bakanlıkların çalışmalarına ek olarak, Ekonomi Bakanlığı da yapısal reformlar içeren bir çalışma yapmakta mıdır?